

Roomsloot exclusief voor turfvaart en het afdammen van de Gracht van d' Olde Weg naar de Wetering: Resolutie Kalenberg 15 april 1725.

Claes Kroon en Johannes Lourens zijn eigenaren van de Roomsloot en van de helft van de Gracht van d'Olde Weg tot in de Wetering. Als zodanig kunnen zij een tol heffen van 6 stuivers voor iedere praam turf die door de Roomsloot vaart. Dit oude recht is hun verleend bij octrooi van Ridders en Steden.

Zij maken zich zorgen nu blijkt dat alle turf uit Kalenberg wordt afgevoerd via een tolvrije route door de Gracht van d'Olde Weg tot in de Wetering. Zo worden zij in de hun gegunde tol gefraudeerd. Dit moet worden veranderd, zo stellen zij. Ofwel er dient ook een tolheffing voor de Gracht te komen, ofwel de Gracht moet worden afgedamd zodat de Roomsloot het exclusieve recht krijgt voor de turfvaart.

Het voorstel is op tekst gesteld door de Heren Jacobus Lyklama à Nijholt¹, Steeven van Roijen en verdere Compagnons van 't Lage Woudt. Na een aantal aankondigingen en aanzeggingen begin april komt *“een goed aantal”* ingezetenen op zondagmiddag 15 april 1725 bijeen ten huize van Jannis Lourens in Kalenberg om over het voorstel te stemmen. Er wordt met eenparigheid van stemmen besloten om de Gracht van d'Olde Weg tot in de Wetering af te dammen en alleen de Roomsloot als gemakkelijkste passage te gebruiken voor het vervoer van turf tegen een tolheffing van 6 stuivers per praam. De Heeren Compagnons van 't Lage Woudt moeten dan wel de Roomsloot uitbaggeren om een ongestoorde turfafvoer mogelijk te maken.

Peter Jan Stick is bij besluit van 9-4-1725 geautoriseerd om het besluit aan te zeggen aan de inwoners van Muggebeet en Scheerwolde² die in Kalenberg *“gegoedet”* zijn. De aanzegging geschiedt op 13 en 14 april 1725 vooral aan de 'vrouwen van', een bijzonderheid in deze tijd, maar wel praktisch omdat de mannen in het veld aan het werk waren. Claes Jans Huijsman en zijn zoon Jan Claessen Huisman voeren de lijst aan. De gehele lijst is al volgt:

Aen de vrouw van Claes Jans Huijsman
Aen de vrouw van Jan Claessen Huisman
Aen de vrouw van Jacob Jacobs
Aen de vrouw van Jan Dirx
Aen Dirk Boldewijn
Aen de vrouw van Hermen Coenders
Aen de weduwe van Simon Jans Venis
Aen de vrouw van Gerrit Cornelis
Aen de vrouw van Hendrik Jans Vaerties
Aen de vrouw van Wijcher Volkens
Aen Jan Claessen Dolleboter

¹ Rentmeester

² Letterlijke tekst: Scheelwolde

Aen de vrouw van Lou Jans
Aen de weduwe van Wolter Willems
Aen de zoon van Cornelis Vreekes
Aen Dirk Claessen de Wolff
Aen Albert Martens
Aen Albert Jans
Aen de vrouw van Wijcher Alberts
Aen Klaes Jans Sagies
Aen Harm Peters Kortste³
Aen Cornelis Wijchers
Aen de vrouw van Berent Wolters
Aen Claes Andries Kroen⁴
Aen Beene Coops
Aen de vrouw van Jan Papen
Aen Albert Berents
Aen Klaes Hollander
Aen de vrouw van Claes Jochems
Aen de vrouw van Tomas Beenen
Aen de vrouw van Albert Wijchers
Aen de vrouw van Evert Berents
Aen de vrouw van Bartelt Wijchers
Aen de vrouw van Cornelis Jans Vaertjes
Aen de vrouw van Lubbert Wijchers
Aen de vrouw van Harm Willems
Aen de vrouw van Harm Volkens
Aen de vrouw van Claes Jurjens
Aen de vrouw van Lubbert Hendriks

Aen de vrouw van Herm Geers
Aen de weduwe van Geert Gerrits
Aen Bene Volkens
.....⁵ Jan Jans Huisman
Aen de vrouw van Albert Hendriks die aanneemt de boodschap over te brengen aan
Hendrik Coops Doeve
Aen de vrouw van Jannes Wijchers
Aen Willem Wolters
Aen de vrouw van Roelof Coops
Aen de vrouw van Coop Jannes
Aen de vrouw van Albert Jans

³ Koetze?

⁴ Kroon

⁵ onleesbaar

Aen de weduwe van Jan Hendriks
Aen de vrouw van Hendrik Hendriks

De navolgende personen verzoeken om een kopie:

Albert Jans
Wijcher Alberts
Hermen Peeters
Knelis Wijchers
Berent Wolters
Claes Andries Kroen
Beene Coops
Tomas Beenen
Volter Beenen
Evert Berents
Bertelt Wijchers
Lubbert Wijchers
Hendrik Hendriks
Coop Jannes
Beene Volkens
Jan Jans Huisman

Naschrift:

Uit latere documenten blijkt dat de Resolutie van 15-4-1725 is uitgevoerd. De Gracht is afgedamd en de Roomsloot is door *“uitmodderinge”* weer goed bevaarbaar gemaakt.

De Resolutie is in vernieuwde vorm herbevestigd op 21-7-1728.

Toch blijkt dat er een jaar later ophef ontstaat over de situatie:

“Eenige quaadaardige menschen hebben sig durven apposerer tegen de Resolutie en het oude en nieuwlans geconformeerde regt te frustreren, trekkende een saemgerotte meenigte de dam met de paelen met geweld eruit”.

Ook de turfhandelaren uit Kalenberg doen van zich spreken. Zij zijn bereid de turfvaart door de Gracht te accepteren onder een tolheffing van 6 stuivers per praam turf gelijk aan het tarief voor de Roomsloot.

Op zaterdag 27-9-1729 *“bij komende sonne”* kan men zijn belangen verdedigen bij de Rechtbank in Oldemarkt.

Bron: Gerechtelijk archief Oldemarkt, Contentieuze Zaken, Inventarisnr. 2955
HCO Zwolle, Toegang 64.1. (Samenvatting door A. Huisman, Joure 6-12-2013)

